ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τοῦ ΡΕΝΕ ΜΠΑΖΕΝ

Η ΕΓΓΟΝΗ

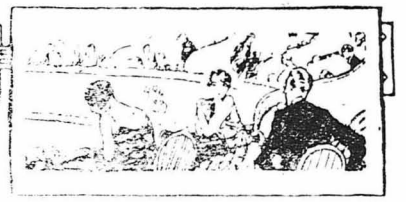

Ὁ πατέρας κι' ὁ γυιὸς Ὀβινιὸ κατοικοῦσαν μαζὶ σ' ἕνα προάστειο τοῦ Παρισιοῦ. Ὁ πατέρας ἦταν γεροδεκανέας ἀπόστρατος καὶ ὁ γυιός, μανάβης. Ὡστόσο δὲ μονιάζανε καθόλου. Ὁ καθένας του ἤθελε νὰ διατάζῃ καὶ νὰ διευθύνῃ αὐτὸς καὶ ἔτσι κανείς τους δὲν νοιαζόταν γιὰ τὸ καθάρισμα τοῦ σπιτιοῦ καὶ γιὰ τὸ μαγείρεμα τῶν φαγιῶν. Αὐτὸ συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς δυὸ Ὀβινιό. Ὁ γυιός, ποὺ συχνὰ ἀπουσίαζε, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι πηγαίνει στὴν ἀγορά, ἄνθρωπος ὀκνηρός καὶ σκληρός. διετείνετο ὅτι ὁ πατέρας του δὲν τὸν βοηθοῦσε καθόλου στὴ δουλειά του καὶ τοῦ κόστιζε πολύ. Ὁ γέρο-Ὀβινιὸ πάλιν ποὺ ἔσκαβε τὴ γῆ, πότιζε, μάζευε τὰ λαχανικὰ, μετέφερε χῶμα μὲ τὸ καροτσάκι κι' ἐλίπαινε τὸ χῶμα, δούλευε ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ. δυσαρεστημένος ποὺ ὁ γυιός του δὲν σεβότανε τὰ ἑβδομῆντα χρόνια καὶ ποὺ δὲν τὸν λυπόταν μ' ὅλο ποὺ ὑπέφερε ἀπὸ ρευματισμούς.

Κάτι ἔλειπε ἀπ' τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἀνθρώπους· μιὰ γυναίκα. Μιὰ γυναίκα νέα, οἰκονόμα, δουλεύτρα.

Ὁ γέρο-Ὀβινιὸ εἶχε κάνει λόγο στὸ γυιό του μερικὲς φορὲς γιὰ τὸ ζήτημ' αὐτό. Ὁ Ἀλέξανδρος ὅμως σήκωνε τοὺς ὤμους του ὅταν ἄκουε τέτοιες κουβέντες καὶ ἀπαντοῦσε ὅτι τρεῖς θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ ζήσουν, ἀφοῦ κ' οἱ δυό τους δύσκολα ζοῦσαν.

Μιὰ μαγιάτικη μέρα ὁ γέρος τσακώθηκε πάλι μὲ τὸν γυιό του, καὶ τοῦπε ὅτι βαρέθηκε νὰ δουλεύῃ γιὰ ἕναν γυιὸ ποῦ τοῦ φερνότανε τόσο ἄσχημα, ὅτι αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ βαστάξῃ περισσότερο, καὶ ὅτι μιὰ ἑβδομάδα τοὐλάχιστον ἐννοοῦσε νὰ ξεκουραστῇ ἀπ' τοὺς τόσους κόπους τῆς ζωῆς του. Καὶ πράγματι ὁ γέρος φόρεσε τὰ καλά του ροῦχα καὶ μιὰ βδομάδα ὁλόκληρη πήγαινε κάθε μέρα σ' ἕναν μεγάλο δημόσιο Παρισινὸ κῆπο ποὺ βρισκότανε κοντὰ στὸ προάστειό τους. Ἐκεῖ περνοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα του.

Μιὰ μέρα ὁ γέρο-Ὀβινιὸ μὲ τὰ μάτια βαρειὰ ἀπὸ τὸ φῶς, κοίταζε μιὰ κοπέλλα ποὺ περπατοῦσε σὲ τριάντα βημάτων ἀπόστοση, κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα. Ἀπ' τὸ βάδισμά της, φαινότανε νέα. Ἂν ἦταν ὄμορφη ἢ ὄχι, αὐτὸ δὲν μποροῦσε ὁ γέρος νὰ τὸ διακρίνῃ. Τὰ μαλλιά της ἦσαν ἀνασηκωμένα καὶ φοροῦσε ἕνα μικρὸ μαῦρο σάλι, καὶ ἕνα φόρεμα τῆς δουλειᾶς γκρίζο καὶ φθαρμένο. Στὰ χέρια της κρατοῦσε ἕνα μωρό, τυλιγμένο μέσα σὲ πανιά.

Ἡ γυναίκα αὐτὴ πολλὲς φορὲς εἶχε κυττάξει πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ὀβινιὸ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐξέπληξε τὸν γέρο.

Ὡς τόσο σὲ λίγο τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. Ἀλλ' ὄχι γιὰ πολύ.

Καθὼς ἀποκοιμόταν ἄκουσε μιὰ φωνὴ ποὺ τοῦ μιλοῦσε στὸ αὐτί.

— Σοῦ ἀφήνω τὸ ἐγγονάκι σου, τὴν κόρη τοῦ γυιοῦ σου τοῦ εἶπε ἡ φωνὴ αὐτή. Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ γυιός σου μὲ ἄφησε καὶ μένα καὶ τὴν κόρη του. Δὲν μπορῶ νὰ τὴν θρέψω, ἀναλάβετέ την ἐσεῖς!

Ὁ Ὀβινιὸ ξύπνησε. Μισάνοιξε τὰ μάτια του καὶ κύτταξε ἀσυναισθήτως πρὸς τὸ μέρος ὅπου βρισκότανε πρὶν τὸν πάρει ὁ ὕπνος ἡ γυναίκα. Τὴν ξαναεῖδε πράγματι ἀλλ' ὄχι καθισμένη πιὰ ὅπως πρίν, μὰ ἀπομακρυνομένην γρήγορα - γρήγορα, σχεδὸν τρέχοντας, ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δέντρα. Καθὼς μάλιστα προχωροῦσε ἔστρεφε κάθε τόσο τὸ κεφάλι της πρὸς τὸ μέρος του.

— Κυρία, τῆς φώναξε ὁ γέρος, κυρία, τί μὲ θέλετε ;

Ἡ γυναίκα ὅμως μὲ τὸ μαῦρο σάλι, εἶχε ἤδη ἐξαφανισθεῖ καὶ δὲν ἄκουσε τὰ λόγια του.

Συγχρόνως ὁ γέρος ἔνοιωσε στὰ γόνατά του ἕνα βάρος. Σκύβοντας τότε εἶδε ἕνα ἀποκοιμισμένο μωρό, τυλιγμένο μὲ πανιά.

— Διάβολε ! μουρμούρισε ὁ γέρος, βάζοντας σιγὰ - σιγὰ τὸ μωρὸ ἀπάνω στὸ μπάγκο, πλάϊ του. Πῶς θὰ τὸ ξεφορτωθῶ τώρα ; Ἡ μητέρα του τὸ ἐγκατέλειψε. Ὅταν ξυπνήσῃ, θὰ τὴ ζητήσῃ...

Στὴν ὀρχὴ σκέφθηκε νὰ τὸ πάῃ στὴν ἀστυνομία. Ἀμέσως ὅμως ἀπέρριψε αὐτὴ τὴν ἰδέα γιατὶ ἂν διηγότανε ὅ,τι εἶχε συμβεῖ, οἱ χωροφύλακες θὰ γελοῦσαν μαζί του καὶ θὰ τὸν ἔπαιρναν γιὰ κορόϊδο. Τότε λοιπὸν τί νὰ κάνῃ ; Νὰ τὸ πάῃ στὸ βρεφοκομεῖο ; Ἦταν μακρυά, καὶ ἔπειτα θὰ τὸ ἐδέχονταν ἄραγε ;

Καὶ ἂν τὸ μωρὸ ἦταν πράγματι ἐγγονή του ; Μόνον ἂν ρωτοῦσε τὸν γυιό του θὰ βεβαιονώτανε. Σκέπασε λοιπὸν τὸ μωρὸ μὲ τὴν μπλούζα του καὶ τράβηξε πρὸς τὸ σπίτι του.

***

Ὅταν ὁ Ἀλέξανδρος ποὺ δούλευε στὸν λαχανόκηπο εἶδε, μὲς στὸ ἀπόβραδο, ἀπὸ μακρυά, τὸν πατέρα του νὰ φτάνει, τοῦ φάνηκε ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ γέρου, δὲν εἶχε τὴ συνηθισμένη του ἔκφραση. Τὰ χοντρά του μουστάκια ἔτρεμαν, καθὼς μουρμούριζε, κάμνοντας δοκιμές, τὰ λόγια ποὺ θὰ λεγε στὸ γυιό του σὲ λίγο, καὶ ἀπ'τὸ γυμνό του μέτωπο ἔσταζε ὁ ἱδρῶτας.

— Ὀχτὼ μέρες τώρα μ' ἀφήνεις μόνον, εἶπε στὸν πατέρα του ὅταν ἐκεῖνος ἐπλησίασε. Θὰ ἐξακολουθήσῃς ἀκόμη νὰ βγαίνῃς ;

— Ἂν ἔβγαινα μονάχα ἐγώ, ἀποκρίθηκε ὁ γέρος Ὀβινιό, τὸ κακὸ δὲ θὰ ἦταν μεγάλο. Μὰ ξέρω τώρα γιατὶ γυρίζεις τὰ σαββατόβραδα τόσο ἀργὰ καὶ γιατὶ τὶς Κυριακάδες βγαίνεις πάντα μονάχος καὶ δὲ θέλεις νἄρθω μαζί σου ποτέ. Ἔχεις γνωριμίες ;

— Ποιὸς σοῦ γέμισε τὰ μυαλὰ μ' αὐτὲς τὶς ψευτιές ;

— Ἔχεις σοῦ λέω γνωριμίες.

— Εἶχα ἄλλοτε ἴσως, ὅπως ὅλοι οἱ νέοι. Μὰ τώρα τέλειωσαν πιὰ αὐτά, πατέρα, τελείωσαν !

— Καὶ τοῦτο δῶ, εἶπε ὁ γέρος ξεσκεπάζοντας τὸ μωρό, καὶ τοῦτο δῶ τί εἶνε ;

Τὸ παλληκάρι, βλέποντας ἄξαφνα τὸ παιδὶ ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται, τἄχασε καὶ ἐτραύλισε :

— Εἶδες λοιπὸν τὴν Μαρία ;

Ὁ γέρο Ὀβινιὸ ἀκούοντας τὴν ἐξομολόγηση αὐτή, κατελήφθη ἀπὸ μιὰ τόσο δυνατὴ συγκίνηση ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τοῦ πέσῃ τὸ μωρὸ ἀπ' τὸ χέρι.

— Ἂν τὴν εἶδα, φώναξε, γινόμενος ξανὰ κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἂν τὴν εἶδα ! Καὶ βέβαια τὴν εἶδα καὶ μοῦ τἄπε ὅλα. Εἶσαι ἕνας ὄσπλαχνος. Ἠσράτησες τὴν μητέρα, παράτησες τὴν κόρη, δὲν ἔχεις κἂν τὸ θάρρος νὰ πῇς : «ναί, εἶνε κόρη μου !» Ἔ, λοιπόν ! Ἐγὼ τὴν παίρνω ἀπὸ σήμερα καὶ τὴν κρατῶ !

Ὁ γυιός του τοῦ κόκου διαμαρτυρήθηκε. τοῦ κόκου ἐπεχείρησε νὰ πείσῃ τὸν πατέρα του ὅτι ὅσα τοῦγε πεῖ ἦταν ψέμματα, ὅτι θὰ ἐγκατέλειπε τὸν λαχανόκηπο ἂν τὸ σπίτι του γινότανε βρεφοκομεῖο. Ὁ πατέρας δὲν τὸν ἄκουσε, τὸν ἀφῆκε, ἐμπιστεύθηκε τὸ μωρὸ στὴν πιὸ κοντινὴ γειτόνισσα, ἀγόρασε γάλα ἀπὸ μιὰν ἄλλη. συμφώνησε ἕνα ποσόν γιὰ τὴν διατροφὴ καὶ τὴν περιποίησή του, καὶ κοιμήθηκε χωρὶς νὰ παραπονεθῇ πιὰ ὅτι ἦταν γέρος.

Ἕνα ἀποκοιμισμένο μωρὸ βρισκόταν στὰ γόνατά του...

***

Τρία χρόνια πέρασαν. Ἡ Μαρία Λουΐζα εἶχε γίνει μιὰ χαριτωμένη μικροῦλα, ἔξυπνη, ὄμορφη, ζωηρὴ ποὺ ἔτρεχε καὶ χοροπηδοῦσε ὅλη τὴ μέρα μὲς στὸ λαχανόκηπο. Οἱ δυὸ Ὀβινιὸ τὴν ἐλάτρευαν. Πήγαινε ἀπ' τὸν ἕναν στὸν ἄλλον ὅταν ἔσκαβαν. χαρούμενη, πεταχτὴ σὰν χελιδονάκι.

Μιὰ μαγιάτικη μέρα, καθὼς εἶχαν συμπληρωθεῖ τρία ἀκριβῶς χρόνια ἀφότου ὁ γέρος εἶχε πάρει τὴν μικροῦλα στὸ σπίτι, ἐνῷ καθόντουσαν στὴν φτωχική τους τραπεζαρία, ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα, ὁ πατέρας τῆς Μαρίας Λουΐζας ποὺ δὲν ἤτανε συνήθως τρυφερός μαζί της, πῆρε τὸ κορίτσι του στὰ γόνατά του, τῆς χάϊδεψε τὶς ξανθές της μποῦκλες, τὴν κύτταξε στὰ μάτια καὶ τὴν ρώτησε :

— Τί παιχνίδι θέλεις νὰ σοῦ φέρω, παιδί μου σήμερα ποὺ κλείνουν τρία χρόνια ἀφ' ὅτου σ' ἔχουμε μαζί μας ; Μιὰ κοῦκλα, ἕναν μῦλο ἢ ἕναν σιδηρόδρομο ;

Τὸ παιδάκι φάνηκε πρὸς στιγμὴν ὅτι συλλογιζότανε. Κατόπιν ἄπλωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε καθαρά, μ' ἕναν τόνο παρακλήσεως:

— Νὰ μοῦ φέρῃς τὴν μαμᾶ μου !

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, δάκρυα ἀνέβηκαν στὰ μάτια τοῦ μανάβη. Ντροπιασμένος ἔβαλε τὴν κόρη του κατὰ γῆς καὶ ἔφυγε βλαστημῶντας. Ὁλόκληρο τὸ ἀπόγεμα δὲ φάνηκε.

Τὸ βράδυ ἔπεφτε ἕνα ἤρεμο, γλυκὺ, ἀνοιξιάτικο βράδυ. Στὴν ἄκρη τοῦ κήπου, ἀνεβασμένος πάνω σὲ μιὰ παληὰ σέρα, ὁ γέρος ὥρες ὁλόκληρες περίμενε τὸν γρισμὸ τοῦ γυιοῦ του. Καὶ ἡ Μαρία Λουΐζα περίμενε κοντά του, καθισμένη κοβάλλα στὸν τοῖχο.

Καθὼς νύχτωνε πιὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνῃ ὁ γέρος, ρωτοῦσε κάθε τόσο τὴν ἔγγονή του :

— Μήπως φαίνεται ὁ πατέρας σου ;

Δεκάτη φορὰ κιόλας ἐπανελάμβανε τὴν ἐρώτησή του, ὅταν ἔξαφνα ἡ Μαρία Λουΐζα φώναξε :

— Παποῦ, ἔρχεται !

Τὸ μικρὸ ρόδινο πρόσωπό της ἔλαμψε ἀπὸ χαρά, ὕψωσε τὰ χεράκια της καὶ ξαναφώναξε :

— Παποῦ. παποῦ, τὸν βλέπω ! Δὲν εἶνε μόνος εἶνε μὲ μιὰ γυναῖκα, μὲ τή.... μαμᾶ μου !..

Καὶ ἔτσι ἡ Μαρία Λουΐζα ξαναβρῆκε τὴν μητέρα της ποὺ τῆς εἶχε λείψει τρία ὁλόκληρα χρόνια, καὶ οἱ δυὸ ἄντρες ἔμπασαν μέσα στὸ σπίτι τους τὴν γυναίκα, τὴν νέα, οἰκονόμα καὶ τὴν δουλεύτρα, ἀπ' τὴν ὁποίαν εἶχαν τόσο ἀνάγκη !